UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam|| Ex Egregiis Manvscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm in lucem prodiêre

Complectens Sanctos Mensivm || Ivlii Et Avgvsti

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10261

De S. Alberto Carmelita Siculo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-77405

Visual Library

uandis, precioſum ſanguinẽ effuderũt, dignas & nos in hac die pro eorũ martyrio laudes, altiſſimo cũ munerib. offeramus, cui eſt honor & gloria in ſecula ſeculorũ, Amẽ.

VITA BEATI ALBERTI DE MONTE DREPANO CARMELITAE, AVTHORE, NI FALLOR, IOHANNE MARIA Politiano.

Is enim ſcripſit beati viri vitam, ſed MS. codex eius nomen non habebat: id quod ſæpè non ſine dolore videmus in eiuſmodi libris. Scripſit verò etiam Baptiſta Mantuanus Vitam eius Carmine Sapphico. Stylum ſimplicem mutauimus in gratiam Lectoris, adiectis ad marginem capitibus.

7. Auguſti. Cap. I.

EA tempeſtate, qua ſereniſſimus Rex Petrus regnum Cataloniæ & Siciliæ obtinuit, fuit Benedictus quidam, nobili ſtirpe progenitus, dictus Adalbatibas, quæ eſt præclara apud Siculos familia. Duxit verò vxorem Iohannam, generis nobilitate ipſi non imparem, in Caſtro montis Drepani ortam: apud quem montem eſt monaſterium fratrum Ordinis beatiſſimæ matris Dei, qui Carmelitæ vocantur. Dicitur autem Drepanenſe monaſterium. Porrò iſtorum coniugum erat coram Deo vita integra & mores inculpati. Cumq; in matrimonio pariter annos fermè ſex & viginti exegiſſent, nec prolem vllam procreâſſent,

Votũ parentũ Alberti.

tandèm communicato inter ſe conſilio, beatiſſimæ Mariæ virgini votum mente ſyncera nuncupârunt, ſi ipſa pro ſolita humanitate & benignitate ſua eis prolem impetraret maſculinam, eam ſe ipſius Ordini perpetuò conſecraturos. Eo voto facto, in ieiunia, preces, eleemoſynas incumbunt, vt dicta factis confirment. Nec verò multi

Voti illius affectus.

præterière dies, & præpotens Deus annuens votis illorum, Iohannæ præſtitit, vt è ſuo marito ſe ſentiret grauidam. Porrò Benedictus vir eius, vidit in ſomnis cereum mirificè radiantem, è ſuæ coniugis vtero prodeuntem: nec diſſimilis viſio eius coniugi oblata fuit: mutuoque, quid vidiſſent, ſibi indicârunt, flexis genibus gratias agentes Deo & ſanctiſſimæ Virgini. dixitque poſteà Iohanna: Si ea, quæ videre nobis licuit, ſuum habitura ſunt effectum, magnus erit profectò hic puer coram Domino. Vbi deindè partûs aduenit tempus, filium peperit, cui ſacri baptiſmatis fonte abluto, Alberti nomen impoſuit, non ſine inſtinctu diuino, cùm apud Siculos hactenùs vix quiſquam ità eſſet appellatus.

Cap. 2. Ad ſtudia literarum admouetur puer Albertus.

Poſtquàm autem nonnihil creuit puer, liberalium artium ſtudijs eſt admotus. Ille verò ſancti ſpiritûs gratia ornatus, literis benè eruditus, & optimis moribus inſtructus, parentibus charus, ciuibus acceptus & amabilis fuit. Iam annum octauum attigerat, & quidam præcipuæ nobilitatis viri, eum poſcebãt ſponſum addici puellæ cuidam, quæ regio ſtemmate nata videretur. Pater eius, illorum tandèm flexus precibus, rem ad vxorem refert, putans eam non alienam fore ab eius rei conſenſu. At illa poſteaquàm audiuit maritum talia dicentem, valdè obſtupeſcẽs, ait ad eum: Miror prudentiam tuam vel in animum inducere potuiſſe, vt ea proponeres, quę fieri nefas ſit.

Religio matris eius.

An verò iam prorsùs immemor es benigniſſimi Creatoris tui, qui nos tanto voluit afficere beneficio, intercedente pro nobis ſacroſancta Virgine Maria? An non danda nobis opera eſt, vt Deo & ſanctiſſimæ matri eius perſoluamus id, quod polliciti ſumus? Albertus filius noſter non fœminæ, ſed Deo coniungendus eſt, & ſacræ religioni copulandus. His auditis, pater Benedictus, diuino permotus timore, obticuit, nec

Spõſalia cũ verbis de futuro matrimonio.

vllam voluit eius rei deincèps facere mentionem. Non debet autem mirum videri Lectori, quòd diximus, Albertum puerum tenellũ, ſponſum à quibuſdam expetitum. Eiuſmodi enim matrimonium, per verba de futuro cõtractum eſſet, quod apud eius regionis nobiles frequens eſt.

Cap. 3.

Porrò mater Iohanna beatum puerum Albertum in cubiculum acciuit, & omnia ei expoſuit, tum de conceptione eius, tum de viſionibus parentum: ſimul etiam indicans, quid Domino promiſiſſent. Ille verò cùm verba matris probè cepiſſet, humiliter ei reſpondit: Ego, mater, non ſum mei iuris, ſed parentum meorum iugo ſalutari

Attẽde prudẽs & humile pueri reſponſum.

me ſentio contineri. Quid igitur, mea mater, me vis facere? mundo ne ſeruire, & temporarijs perfungi honoribus, vel potiùs amare Chriſtũ, & illi in ſacra religione perpetuũ exhibere famulatum, vt poſſim æterna apud illum vita frui? quod quidem vos

illi

illi promisistis. Respondit Iohanna mater: Equidem, mi fili, votum, quod nuncupauimus, nolim esse irritum: immò verò toto pectore oratum te velim, vt quod pollicitisumus, exequamur, & dicta factis compensemus. Ait illi Abertus puer: Faciam, mea mater, quod hortaris. Cumque pater venisset domum, & cum vxore ad mensam accumberet, coram illis dixit puer Albertus: Non comedam, nisi mihi benè precemini. Tum illi pio animi affectu dixerunt: Benedicat tibi Deus, & dirigat gressus tuos. Ea percepta benedictione parentum suorum, abijt ad monasterium Drepanense fratrum Carmelitici instituti, à castro montis Drepani ad duo distãs milliaria. Quò cùm peruenisset, petijt sibi donari habitum eius instituti, optans illic apud fratres commorari. At Prior siue præfectus cœnobij, ijs pueri sermonibus acceptis, non sine multa admiratione, quòd non nesciret generis eius nobilitatem, noluit eum in fratrum sodalitatem admittere. Itaque pius puer ad parentum ædes mœstus se recepit. Nocte proxima, cùm parentes eius sopori se dedissent, beatissima Virgo eis apparuit, seuereque eos obiurgans, minitabunda dixit: Vos id quod mihi polliciri estis, non redditis, & rem alienam apud vos detinetis. Filius vester è vestra quidem carne genitus est, sed mihi voto perpetuò obligatus. Quòd si vos illum famulum meum mihi non redderitis, breui morte fœdissima vos extinctos sentietis. Ex his nimio illi terrore consternati, expergiscuntur: confestim ad monasterium illud properant, Priori & fratribus, quid viderint & audierint, exponunt: filium votiuum vltrò illis exhibent, orant vt intrà paucos dies habitu monastico induatur.

Puerul⁹ petit monaste rium.

Si quid voueris Deo, nè moreris reddere.

Is dies postquàm aduénit, putà quo vestes erat monasticas accepturus Albertus, nobiles omnes ad tam pium spectaculum confluunt. sanctus puer Albertus ex more sanctum habitũ induit: vestes suas, quibus hactenùs vsus erat, proprijs manibus pauperibus elargitur, vitam mox viuere incipit sanctissimam. Id verò cernens antiquus hostis, arte veteratoria eum à salubri proposito nititur reuocare, in ipsis primis conuersionis initijs, pœnitentiæ studijs incumbentem & precibus inhærentem, sub elegantissimæ mulieris forma aggreditur, & quandã vultu mentiens pietatem, non sine gemitu ità compellat: Me miseram, quidnam factura sum tuî amore vsqueadeò occupata, sed tuo consortio destituta, cùm ego nihil optarem magìs, quàm te habere maritum? Sed quæso te, nè me tam illustrem & speciosam puellam deseras: nec tibi fas est tam vili & abiecto vti habitu, cùm sis nobilis: planè redeundum est ad seculum. Ego tam decora & amabilis, præcipuæ nobilitatis stirpe progenita, opibus & copijs huius mundi, in quibus est multa vitæ securitas & felicitas, egregiè abundo & affluo. Quid igitur in his sordibus perpetuò decreuisti permanere, cùm certum sit, non posse te hoc asperum & acerbum vitæ genus, tantumque pondus perferre? Oro & obsecro, iuuenis formosissime, quem ego præ omnibus vnicè diligo, redi ad paternos lares, iungere mihi legibus matrimonij, & omnibus bonis mecum perfruere. Sentiẽs Christi seruus à satana eas proficisci suggestiones & persuasiones, signo sanctæ Crucis se communiens, ità ait: Abi serpens tortuose in flammas tuas, meque missum facito. Non enim vera hæc est, quam præ te fers, hominis effigies, sed maledicta est commentitia species tua. Ad has serui Dei voces ille satan euanuit, nec quicquam mali ex ea visione Albertus perpessus est.

Cap. 4.

Induit monachi vestes, & suas dat pauperibus.

Diabolifallacia.

Signo sanctæ Crucis fugat dæmonem.

Indè anno absoluto, palàm se monastica professione obligauit, quam animo iamtum fecerat, quandò habitum religiosum susceptit. Fuit porrò vita eius valdè seuera & aspera, insignis patientia, multaque de se virtutis exempla præbebat. Ferijs secundis, quartis & sextis, egregio cilicio carnem domabat suam, eam assiduis ieiunijs macerabat, in palmitibus, nudo corpori admotis, cubabat, rudi panno tegebat corpus, vestes viles ferre non erubescebat. A vino abstinens, aquæ potum illi præferebat, nè vinum blandè ingrediens, luxuriæ fomenta suppeditaret. Sextis ferijs pani suo absynthium immiscuit, & vestibus asperis vexabat carnem, nè quas illi aduersùs spiritum delectationes parturiret. Ocium semper fugit, in bona opera perpetuò intentus, vt eum malignus hostis semper bonis rebus occupatum inueniret. Castitatis fuit perquam studiosus, obedientiæ sanctæ constanter & integrè addictus. Paupertate & humilitate facilè omnes superabat, doctrinam ecclesiasticam moribus ornatissimis illustrabat. Omne patrimonium suum in pauperes fratres distribuit. Diuina quoquè perfusus sapientia, intrinsecùs semper cælestibus fruebatur delectationibus. Infideles Iudæos concionum suarum radijs mirificè illustrabat, nec rarò ex illis ad Christi religionem quosdam traduxit.

Cap. 5.

Profitetur palàm monachatum.

Asperitas vitæ eius.

Multos suã concione conuertit Iudæos.

Cap. 6. Exercitia eius.

Vt verò perfectiùs opera diuina exequeretur, diem naturalem, hunc in modum distribuebat: A prima noctis hora vsque ad tertiam, vacabat precibus. Indè corpori nonnihil somni indulgens, post somnum reuertebatur ad exercitia, quibus caro castigaretur. Posteà ad matutinas preces persoluendas se conferebat, Deumque cum lachrymis orans, ad ortum auroræ, ibat ad offerendum sacrificium. His absolutis, vt esset ad eiusmodi pietatis officia & exercitia aptior atque paratior, à Tertijs vsq; ad Vespertinas preces, quippiã suis manibus operabatur. Porrò Horarijs siue Canonicis precibus studiosissimè expletis, ad consueta pœnitentiæ studia se conferebat: quæ quidem tam præclara in eo extitêre, vt etiam miraculorum gloria à patre luminum meruerit cohonestari. Porrò ad sacerdotium promouendus cùm esset, testabatur se inuitum illo initiari. Non enim fas est, inquit, vt indignus tantum mysterium administret populo, nec ego me talem reperio, qui possim pro dignitate isthuc exequi ministerium. Verumenimuerò nihil moti Patres id genus sermonibus eius, compulerunt eum proficisci Messanam, vbi sacerdotij munus cum multa humilitate & deuotione susceperit: moxque in eadem vrbe haud vulgari admiratione digna miracula per eum Dominus perpetrauit.

Inuitus initiatur sacerdotio.

Cap. 7.

Quodam enim Dominico die, viro Dei media nocte coram altari in ecclesia feruenter orante, lampadis luce templum illustrante, satan illic adfuit, eum volens à sancto opere auocare. Legebat enim tum Psalterium, & ad eum vsque Psalmum peruenerat, cuius initium est, Eripe me de inimicis meis Deus meus. Cernens autem impurus dæmon sancti viri perseuerantiam, conabatur lampadem coram illo extinguere, vt terrore fractus, à cœpto pœnitentiæ labore resiliret. Sed vbi eum vir Dei conspicatus est iuxta lampadem adstare, mox ei adfuit virtus diuina, nec passa est quicquam indè molestiæ ei accidere, lampademque ex dæmonis impulsu cadentem ità seruauit illæsam, vt nec luminis, nec olei vllam faceret iacturam. Accidit hoc sub illustrissimo Cataloniæ & Siciliæ rege Iacobo, qui Petro successerat.

Psal. 58.

Lãpas à dæmone euersa, nihil detrimenti accipit.

Cap. 8.

Circa annum salutis millesimum ducẽtesimum & octogesimum Fridericus Dux, nomine Iacobi Regis, quem iam diximus, administrabat Siciliæ regnum. Qui anno Christi millesimo ducentissimo octogesimosexto, aut circitêr, in Regem coronatus est. Eius tempore Robertus Rex Neapolitanus Messanam Siciliæ vrbem fortissima pressit obsidione, eo consilio, vt & eam ciuitatem & totum Siciliæ regnum sibi subiugaret. Interim dira fames vexabat vrbem, nec videbatur vllo humano consilio quenquam illi posse mederi. Tum Rex eam iussit flammis exuri, nè in hostis potestatem veniret. Ipse verò fugam meditabatur in castra Cataloniæ & Castiliæ. Itaque conuenêre ciues frequentes, multique nobiles & satrapæ, homines doctissimi, nec pauci comites & barones, bellicæ rei peritissimi. Ij omnes gemebant, & dicebant, melius esse sperare in Domino, quàm sperare in principibus, quandoquidem non solet Deus in se sperantes relinquere: visumque est eis, vt ad virum Dei Albertum accederent, rogarent eum, vt præpotenti Deo & sanctissimæ matri eius Preces adhiberet pro populo & ciuitate Messana. Itum est ergò ad eum, & cùm esset occupatus offerendo sacrificio, obnixè eum deprecabantur, vt eis apud Dominum ferret opem, sicque dicebant: Iam fame intolerabili perimus, serue Dei. itaque nè desis nobis præsidijs tuis, ad quæ confugimus. Ora pro nobis clementissimum Deum & eius virgineam matrem, vt in tantis periculis nos ab hostibus tueantur, & fame pressos releuent, nec vlciscantur nos propter peccata nostra. Has illorum voces & gemitus vt audiuit vir Dei, inter sacrificandum lachrymatus est, & flexis humiliter genibus, sic orauit: Domine Deus vniuersorum, qui non auertis faciem tuam ab illis, qui toto animo & pectore tibi confidunt: respice de excelso cælorum habitaculo super populum hunc tuum ad te clamantem, & effunde in illum misericordiam tuam. Pasce fame laborantes, qui olim in eremo manna pauisti esurientes. Extende brachium dexterum, & protege hanc ciuitatem, vt non modò non diffidat de te, sed certò confidat, sine tuo consilio non posse ipsam saluam consistere: sciatque non in multa exercitûs copia spem collocandam, sed in tuo nomine. Succurre Domine miseris, iuua eos, qui pusillo sunt animo, nè lætetur satan perditione tot animarum. Hac oratione completa, mox ingens extitit tonitruum, vndè vox instàr tubæ audita est, ità dicens: Exaudiuit Deus preces tuas. Hanc vocem non sine multa admiratione omnes audiêrunt, mirificeque exhilarati, dixêre: Tibi Domine gratias agimus, qui meritis huius sanctissimi patris nostri Alberti admisisti clamores populi tui.

Messana obsidetur à Roberto rege Neap.

Exod. 16.

Quàm fuerit efficax eius oratio cælitùs declaratur.

Simul

Simul autem in vrbis portu visæ sunt tres triremes onustæ, licèt hostes vndiquè & portum & vrbem obsiderent. Eæ triremes virtute & beneficio diuino in ciuitatem penetrârunt, atque ex ijs annona & commeatus in oppidum nocte, cunctis lætantibus, importatus est, & pro cuiusque necessitate distributus. Deindè verò nusquàm conspectæ sunt illæ triremes: neque earum patroni cuiquam noti erant. Creditum est à multis, earum gubernatores fuisse Angelos Dei. His verò animaduersis, Rex Siciliæ tanto miraculo non immeritò obstupefactus, cum satellitibus suis & populo ad sanctum virum accessit, eique ait: Tibi sancte Pater gratias agimus, quòd tam humaniter pro nobis peccatoribus intercedere voluisti: planeque nobis persuademus, tuis sanctis meritis nos hodiè liberatos esse. Gratijs actis, cùm eius manum essent exosculati, læti abiêrunt. Creuit indè apud populum opinio sanctitatis eius, sentiebâtque non posse deincèps ab hostibus vrbem propter eius merita expugnari.

Magno miraculo annona Messanensibus importatur

Per id tempus quidam monachus è cœnobio sancti Saluatoris apud Messanam, apostemate in gutture adeò premebatur, vt medici omnes spem salutis omnẽ, haud secùs atquè extincto, præciderent & auferrent. Vt audiuit autem, Messanæ esse virum Dei Albertum, misit quosdam è Fratribus, qui rogarent, vt ad ipsum in tam præsenti periculo constitutum venire non grauaretur. Abiêrunt illi, & cùm ad eum peruenissent, ea, quam par erat, reuerentia illi præstita, dixerunt: Frater noster apostematis molestia miserè afflictus, orat vt ipsum velis inuisere, & tuis precibus malum, medicorum omnium artem & operam eludens, profligare. Misericordia permotus vir Dei, iuit cum illis, & intrans in cubiculum ægroti, ait: Non debuisti ad me mittere, frater charissime, qui infirmus sum & peccatis obnoxius. Sed quandò tamen & salus & morbus diuino párent imperio, bono animo esto, & spem tuam in Deo repone. Deindè cùm illum Crucis signo consignâsset, eius apprænsa dextera, ait: Confidis, frater, in Domino Iesu & pijssima matre eius? Planè, inquit ille, confido, & tuę sanctitati me commendo incurabili morbo oppressum. Quæ cùm ab illo dicta essent, mox apostematis rupti per os saniem teterrimam reiecit, & pristinæ saluti restitutus est. Ea res sanctitatem beati viri vbiquè diuulgauit.

Cap. 9.

Sancti Dei feuissimos semper reputant peccatores.

Signo Crucis sanat apostema exitiale.

Perlatum quandoquè est ad virum Dei, quandam nobilem matronam habere filiam, à dæmone vexatam. Tum ille ingemiscens, Et quanam, inquit, authoritate hoc facere ausus es impure satan? Statim è fratribus quidam indicauit matronæ illi, virum Dei Albertum adesse. Illa cum ingenti charitatis feruore dixit ad hominem Dei: Spero tuis sanctis meritis diuinitùs mihi consolationem adfuturam. Vnica filia mea, diabolica infestatione miserè fatigatur. Quæso vt eam inuisere digneris. Tum vir pius commiseratione affectus, ingreditur ad puellam, eamque salutans, dicit: Pax tecum: impressoque fronti eius Crucis signo, ab illa in dextera maxilla percutitur. Ille nihil motus, dixit: Præbe mihi alteram, pater omnium superborum. At malus dæmon sancti viri humilitate pudefactus, atque eius meritis eneruatus, ait: Hei mihi, quantùm crucior sanctis meritis tuis, præsentiam tuam ferre non sustinens. Respondit vir Dei: Ille, qui te creauit, & propter scelus tuum è cælis te exturbauit, ex hac nobili puella te compellat exire. Ijs autem auditis, puella contremuit, dixitque vir Dei: Egredere è corpore puellæ, Christi nomini consecrato. Et cùm rursùs eam Cruce signâsset, & aqua benedicta aspersisset, diabolus magno quodam instàr tonitrui excitato sono, cum ignominia recessit: sensitque se puella rectè habere, & tum Deo, tum sancto viro cum gaudio & lachrymis gratias egit. Eius miraculi rumor, ad proceres & prælatos regni allatus est.

Cap. 10.

Eius humilitatem & patientiam dæmon nõ sustinet.

Crucis signo & aqua sacrata pellit dæmonẽ.

Iuuencula quædam Drepani in partu laborabat diebus sex, idque tanto cum periculo, vt iam ceu morti propinqua, à medicis relinqueretur. Aderat illic vir Dei, quem fœminæ illius mater, licèt immodico consternata animi dolore, tamen in Domino confidens, adiunctis sibi cognatis & propinquis, lachrymabunda rogauit, vt filiæ tam desperatè laboranti præsentiam suam, priusquàm è corpore abiret, non negaret, addens eam diù illum videre peroptâsse. Ait ad eam vir beatus: Vbinàm habitas? Illa respondit: Quorsùm attinet scisciari, vbi sint ædes meæ? Veni, quæso, & vide. Abijt igitur cum illa, adiuncto sibi puero suo: veniensque ad ædes, vbi illa decumbebat, dixit: Pax tecum. Illa verò, quòd iam sensuum vsu destituta esset, nihil respondit. Tum vir sanctus digitũ suum eius oculo apponens, appellauit eam nomine suo, ità dicens: Margareta, cur adeò doloribus occuparis, vt mihi non respõdeas? Profer sermonem, vt matri consolationem adferas. His dictis, ventrem eius oleo vnxit, dicens: Sanet te Domi-

Cap. 11.

Sanat oleo partu periclitantem.

Dominus noster Iesus Christus ob merita sanctissimæ matris suæ: & sicut illa absque damno virginitatis concepit, & sine dolore peperit: sic tu absque vllo mortis periculo edas hanc prolem Domino consecrandam. Dixit, & fœmina ad se rediens, exclamauit: Adiuua me amice Dei: simulque puellam enixa est inprimis speciosam, quam posteà Domino dedicauit.

Cap. 12.

Anno Domini millesimo ducentesimo nonagesimoquinto, vir Dei erat in terra sancta, vbi Iudæus quidam crebrò vexabatur morbo comitiali. Adductus verò est à parentibus ad seruum Christi Albertum: qui ait ad eos: Ecquid vultis? Responderunt illi: Vt filius noster nobis incolumis restituatur. Ait vir Dei: Si vultis credere in Dominum nostrum Iesum Christum, & matrem eius virginem fuisse & in partu & post partum, & cætera, quæ ad fidei symbolum pertinent, fiet quod petitis. Illi responderunt: Si in nomine Iesu Christi filio nostro reddideris sanitatem, credemus, & eum, quem prædicas, verum Deum confitebimur. Tum vir Dei, edito sanctæ Crucis signo, in hominem comitialem hæc verba pronunciauit: Expellat à te Christus morbos omnes, si vera sunt, quæ ego de illo prædico. Vix ea dixerat, & eueſtigiò homo coram omnibus curatus est integerrimè, nec vnquàm deincèps illo se sensit morbo infestari. Id vbi vidêre parentes eius, sacrum baptisma cum illo à viro Dei perceperunt, & admodùm religiosè vixerunt. Filius verò secutus est virum beatum, & cùm vitam vixisset cum primis piam, in Domino tandèm feliciter obdormiuit.

Sanat Iudæum comitialè, & cum parentibus eũ baptizat

Cap. 13.

Eodem anno cùm vir sanctus proficiscceretur Agrigentum, flumen quoddam transmisit, quod vulgò Platanum vocant. Vidit autem iuxta fluuium quosdam Iudæos transeuntes. Erat autem iter angustum, quippè inter montes excelsos. Iudæis ergò iter agentibus, & viro Dei ab altera fluminis parte ambulante, subitò aqua excrescit vltra modum, arreptosque Iudæos cogit natare. Illi cernentes in tam præsens se coniectos discrimen, ad virum beatum, de quo iam auditione acceperant, magnis vocibus clamant: Adiuua nos domine virtute Christi tui. Respondit ille: Si in eius nomine baptizari vultis, & toto pectore cupitis effici Christiani, salus vobis præstò erit. Tum illi: Nos, inquiunt, credimus illis, quæ tu prædicas de Christo Nazareno, cupimusque baptizari. Id illis dicentibus, vir Dei super aquas ambulat, ad eosque perueniens, in ipso flumine baptizat eos. Interìm cedebant aquæ, & illis diuisis, vir sanctus Iudæos baptismo iam expiatos, absque vllo detrimẽto ex illo periculo in terram eduxit. Qui cùm ad suos reuertissent, omnia, quę in via ipsis accidissent, narrauerunt Episcopo cum multa exultatione, virum Dei tum apud illum, tum apud alios laude & prædicatione efferentes.

Ambulat super aquas & mirabiliter seruat Iudæos, & conuertit.

Cap. 14.

Eo tempore, quo vir beatus egit Prouincialem Siciliæ, quandoquè voluit visitare prouinciam suam. Solebat autem cum scipione ingredi, & socium habebat, qui ferret vas fictile, in quo erat panis & aqua, vndè in itinere sustentabantur. Accidit autem quodam tempore illis iter facientibus, & iam ad monasterium quoddam appropinquantibus, vt socij eius negligentia vas illud in terram caderet, & in multas particulas frangeretur. Ea re valdè consternatus frater ille, non audebat ad virum Dei propiùs accedere. Id spiritu cognoscens vir sanctus, vocat illum ad se, rogat cur solito tardiùs & remotiùs sequatur, & quid habeat, vndè tam mœstus sit. Ille rem omnem tremebundus exponit: iubetque vir beatus, vt particulas omnes contriti vasis ad se apportet. Abit ille, vt vas adferat: & eccè cernit illud suæ integritati restitutũ & aqua plenum. Itaque incredibili affectus gaudio, fert illud ad virum Dei, & porrò cum illo cœptum iter conficit.

Visitat suã prouinciã.

Vas fractũ redintegratur.

Cap. 15.

Alio tempore cùm vir sanctus quoddam sui instituti & prouinciæ monasterium visitaret, & quandoquè precandi causa cum fratribus esset in Choro, spiritu didicit, quendam fratrem multa erga sacratissimam Christi matrem Mariam animi pietate & deuotione feruere. Sed ei inuidens tortuosus coluber diabolus, ab ea deuotione eum retraxit, animumque eius, cuiusdam fœminæ amore inflammauit. Ille verò se sentiens animo saucium, postposuit pristinam deuotionem, & secum statuit cum ea fœmina suam explere libidinem. Itaque quodam die loquitur cum ea, aperit illi voluntatem suam, illa se promptam & paratam offert. Hæc verò non latebant virum Dei. Clàm igitur ad locum secretum eum vocat, explicat ei omnia, quæ cum muliere perpetrare deliberâsset. Tum ille à sancto viro veniam petit, & illo pro eo orante, priorem erga Christi matrem virgineam sibi sensit restitutam deuotionem.

Fratrem lapsum diabolica fraude, ad pristinũ statum reuocat.

Volebat

Volebat vir Dei hominum fugere frequentiam, & alicubì delitere. Itaque iter ingressus est Messanam versùs, vbì est Episcopi sedes, atque apud illam in quoddam tugurium sese abdidit orationis & deuotionis causa. Vbì cùm dies aliquot mansisset, & mortis suæ tempus aduentare cognouisset, graui correptus morbo, rogauit Dominum, vt ipsum ad se euocare dignaretur. Vtebatur autem hac precandi formula: Si proprio filio tuo non suam, sed tuam mandâsti facere voluntatem, non mea, Domine, sed tua voluntas fiat. Ità ergò ille in orandi feruore positus, & quasì mentis ecstasim patiens, audiuit vocem eiusmodi: Anima tua in sanctorum Confessorum consortium admittetur, gaudijs perpetuò duraturis fruitura. Quanuis ergò magna esset anteà vsus precandi assiduitate, at nunc porrò diutiùs in ea perseuerauit. Legebat prophetarum oracula, diuina in eis mysterià contemplans, dulceque illi erat cum sanctissima Dei matre miscere colloquia. Cernens autem propè adesse extremum vitæ suæ diem, acciuit ad se Fratres, & exemplo sanctorum Patrum, mitissima voce eos compellans, Cupio, inquit, dissolui, & esse cum Christo: addiditque tanquàm vaticinans: Hocipso die spiritus meus è carnis ergastulo liberabitur, & ad Dominum, qui creauit eum, dirigetur. Eodem autem temporis puncto mecum pariter emigrabit soror mea. Quæ quidem aberat à loco, in quo tum erat vir sanctus, ad ducenta & sexaginta milliaria. compertumque est posteà, de eius obitu vera Albertum prædixisse. Deindè orante illo & grauiter laborante, Fratres apud illum vigilabant, & precibus suis animam eius Deo commendabant. Sub horam autem vespertinam sentiens imminere corporis dissolutionem, vir sanctus in genua se submittit, & coram Fratribus sic orat: Domine Iesu Christe, qui cuncta creâsti, & omnia pro tua voluntate dispositi, conseruasque ea sapientia & prouidentia tua, conserua animam meam ineffabili misericordia tua: tuere illam ab hoste maligno, & perduc eam in consortium electorum tuorum. Deindè legit Psalmum: Deus, in nomine tuo saluum me fac: cui adiunxit Psalmum, In te Domine speraui. Illo absoluto, cùm dixisset semèl orationem Dominicam, & bis Angelicam salutationem, iterùm repetijt Psalmum, In te Domine speraui. Indè ad extrema tendens, sublatis in cælum oculis, animam suam Deo & beatissimæ Matri eius commendauit, eorum implorans opem: & paulò pòst alta voce dixit: In manus tuas Domine commendo spiritum meum. Quibus dictis, à Fratribus orantibus anima eius instàr * nebulæ candidissimæ visa est vno volatu ex ore illius rectà in cælos contendere. Corpus eius præclaro cilicio indutum, in terra relictum est. Ad eius obitum campana, quam ille fieri curârat, per seipsam nullo mouente, insonuit, & odor suauissimus, omnia vincens aromata, ab eius corpore manauit, adstantes omnes mirificè afficiens. Quamobrèm etiam omne mortalium genus, non modò Christiani, sed etiam Iudæi, tantæ rei admiratione permoti, ad illud confluebant.

Latitat in tugurio quodam, vt possit vacare Deo.

Prædicit sum & sororis suæ obitum.

Psal. 53. Psal. 30.

Migrat ad Dominum.

* Columbę, legendum arbitror.

Campana edit sonum nullo mouente.

Postquàm autem Fridericus Dux illustrissimus, frater Iacobi Regis Cataloniæ, de eius decessu certior factus est, cum nobilibus suis venit ad funus, tantique patroni & aduocati orbitate omnes mœrebant & flebant. Quotquot verò illic aderant, sacrum corpus contingere nitebantur. exibat enim de illo virtus, & sanabat multos. Vestes eius, causa deuotionis ab omnibus lacerabantur & diripiebantur, singulis particulam aliquam indè sibi vendicare cupientibus, quòd multa admiranda per eas Deus efficiat ob merita sancti viri. Cumque exequiæ celebrarentur, nobilis matrona Renetia de Pallatijs, præ multa deuotione orans ad corpus eius, à capite abstulit eam partem, quam almutium vocant, accuratèque custodiuit. Quidam enim imponentes illud capitibus suis, omni oculorum morbo liberantur. Iussit verò Dux Fridericus, vt literati omnes ad ipsum venirent, in quibus fuit etiam Episcopus Messanensis Vindericus, & alius quidam Episcopus, compluresque diuersorum ordinum. Vénit autem Rex Siciliæ ad Episcopos & alios: simulque omnes adunati, cùm communem suum pro tanti viri amissione dolorem testati essent, inter se consultabant, quid faciendum esset. Tum verò Archiepiscopus, sano vsus consilio, triduanum indixit ieiunium omnibus, & vt interìm precibus & eleemosynis darent operam, & Missarum offerrentur sacrificia in omnibus ecclesijs, vt Deus in seruo suo dignaretur sua declarare miracula. id quod re ipsa ità factum est. Nam cùm corpus beati viri summa populi deuotione in mediam maiorem ædem deportaretur, & exequiarum Missæ celebrandæ essent, odor longè suauissimus è corpore diffundebatur, cunctis non mediocriter id admirantibus. Multi enim morbidi eo odore sanabantur, ità vt corpus illud

Cap. 16.

Cap. 17.

Miracula ad corporis eius contactum.

Nota de vestibus eius.

Odor suauissimus ex eius corpore multos sanat.

illud, quoddam sanctitatis receptaculum à turbis omnibus pro certo haberetur.

Cap. 18. Interìm lis orta est Cleri & populi de Missa celebranda, Clero dicente, defuncto rum Missam dicendam esse: Populo contrà affirmante, de Sancto celebrandum esse sacrificium. Consulebant autem, qui de Clero erant, Ius Pontificium: populus verò ad preces se conferebat. Tandèm Archiepiscopus mandauit, vt diuinum expectaretur consilium, omnesque Deum obsecrarent, vt indicaret ipsis, quomodò vellet honorari & ornari sanctum suum. Cunctis igitur in preces incumbentibus, subitò apparuêre in aëre duo pueri, albis amicti stolis, ijsque auro intextis, dicebantque excelsa voce cantandum esse, Os iusti meditabitur sapientiam. Et his dictis, mox ab omnium oculis ablati sunt. Tum verò tam insigni conspecto miraculo, Archiepiscopus & Rex cæterique omnes statuêre, Officium Confessoris anteponendum esse officio defunctorum. Celebrata est igitur solenniter Missa Confessoris à Clero vniuerso. Ea finita, sub horam nonam corpus ea, qua par erat, deuotione sepulturæ mandârunt. Deindè Rex & alij omnes id planè decreuêre, beatum virum catalogo Sanctorum ab Apostolica Sede inferendum, idque opera & impensis regni. Ad eius enim sepulcrum properant etiam ex longinquis partibus ægri, claudi, cæci, leprosi, paralytici, & intrà paucos dies curantur. Modus autem curationis, eiusmodi est: Postquàm ad viri Dei tumulum tribus aut quatuor diebus ieiunijs & precibus vacârunt, & beati viri patrocinia implorârunt, media nocte lux splendidissima illos ambiuit, in cuius medio cernebatur vir Dei Albertus candida veste indutus, isq; eis vigilantibus ad sepulcrũ ipsius integram reformabat sanitatem. Tum illi voce magna laudabant præpotentem Deum, qui talem potestatem & gratiam tribuit fideli seruo suo. Idque vbi resciuit Dux, itemque Prælati & populus omnis, maiori erga eum deuotione affecti sunt, vsque in hodiernum diem coruscantibus miraculis in laudem & gloriam Dei, qui est mirabilis in sanctis suis. Obdormiuit autem in Domino vir Dei Albertus anno à partu Virginis millesimo ducentesimo nonagesimosecundo, 7. Idus Augusti.

Diuinitùs iubetur Clerus pro illo tanquàm Confessore cãtare Missam.

Multi ægri ad sepulcrũ eius curantur.

Psal. 67.

Cap. 19. Eodem anno innumera hominũ turba in regno Siciliæ ad arma cucurrit propter bellum illic enatum. Cumque vbiquè alij aduersùm alios confluerent, multi & nobiles & ignobiles eam castri partem, quam Rex beato Alberto & fratribus dederat, vi occupârunt, & equos suos in templo, vbi humatum erat beati viri corpus, collocârunt. Id cùm illi ad dies aliquot facerent, & cum equis suis & exirent & redirent, equi subitò extincti sunt, & milites varijs correpti morbis, ità vt pauci euaderent. Quidam verò ex ijs, qui fugerant, ira incensi, cum suis equis per ecclesiæ habitacula discurrebant, & beati viri arca, in qua corpus eius conditum erat, cecidit in imum sepulcri. Indè verò extractis arcæ illius partibus, & sancti viri corpore detecto, visum est illud in genua procumbere, tanquàm à Domino vindictam petens. Eádem autem hora omnes illi horrenda peste extincti sunt. Id alij, qui foris erant, conspicati, nunquàm deincèps illic habitare ausi sunt. Fratres verò ex eo loco recedentes, corpus absportârunt in eum locum, vbi nunc manet. Prior enim locus parùm opportunus erat. Tandèm tamen communicato inter se consilio, partem inferiorem sacri corporis Messanæ reliquerunt, reliqua ad cœnobium Drepanense transiata.

Nota diuinam vltionem in prophanatores loci sacri.

Trãsfertur sacrum corpus eius.

Cap. 20. Puer quidam, orto incendio, in medias flammas cadens, Sancte Alberte, inquit, adiuua me, simul etiam beatissimam Dei matrem inuocans. Exiuit ergò ab igne expers ignis, aitque se beatissimæ Virginis & sancti Alberti meritis flammas non sensisse. Porrò largas eleemosynas pro facultate sua Ordini præstitit.

Puer ab incendio liberatur.

Cap. 21. Sacerdos quidam audiens Priorem quendam pro concione dicentem, Albertum sanctum esse, stimulante inuidia, coram populo exclamauit: Tu verò turpiter mentiris, & falsa atque commentitia sunt, quæ loqueris. Non est enim sanctus ille Albertus, quem tu dicis. Eodem momẽto viscera & intestina omnia maligni hominis, cunctis adspectantibus in eius genua prolapsa sunt. Accitus autem Chirurgus, ait ad eum: Non mea opera, sed sancti Alberti ope, si credere voles, liberaberis. Ijs auditis, sacerdos coram multis lachrymabundus dixit summo animi cum dolore: O beate Albertе, falsum ego locutus sum, tuæque sanctitati per mendacium obtrectaui. Itaque propter blasphemiam meam meritò hæc patior. Sed si me sanaueris, ieiunabo illo die, qui præcedit diem obitûs tui: ipsumque diem, quo è vita abijsti, pro festo habebo. Proximo die Sole illucescente, sentit sacerdos adesse sibi beatũ Albertum, & corpus suum oleo perungere. Mox surgit sanus, properat ad monasterium, ostendit omnibus quid esset cõsecutus beneficij, & deincèps quod promiserat, præstare non omisit.

Pœna sanctum virum blasphemia insectantis.

Vide vim voti.

Quædam

Quædam nobilis matrona tribus annis morbum passa immedicabilẽ in vbere, tandèm beato Alberto votum nuncupauit, se in illius honorem curaturam effici imaginem argenteam, & tres pauperes fratres vestituram. Nocte proxima in somnis audit sanctum Albertum ceu medicum sibi dicentem: Si vis sana fieri, mamillam S. Albertioleo perunge. Surgit illa, confert se in sacellum beati viri, fusa prece oleo lampadis inungit mamillam, audit sacrificium de S. Alberto, domum repetens, in ipsa via itineris comitibus ostẽdit mamillam saniſſimam, multos & gaudio & admiratione afficit. Cap. 22. Oleo lampadis sacelli sancti viri mulier sanatur.

Fratribus monasterij, ob populi deuotionem, beati Alberti commemorationem facientibus, quidam Clerici, malo dæmone instigante, voluêre nocte sequenti imaginem eius abolere & perdere. Iam illis euntibus, paralyticus quidam, quem morbus annis duodecim lecto affixerat, media nocte, quòd esset ecclesiæ vicinus, audit tumultum, dicit vxori vt surgat & inuestiget, quid rei sit: audiens ex ea collectos malos homines, qui velint sancti Alberti imaginem abolere, ait: Vtinàm sanus essem, vt possem isthuc impedire. additque: Alberte beate, libera me, stabòque promissis meis, omnesque facultates meas cultûs tui augmentandi causa expendam. His dictis, obdormit, videtque sanctum Albertum tanquàm effigiem parieti affixam, manuque tenentem virgam inprimis luculentam, eaque ipsum tangentem, & dicentem: Sanet te omnipotens Deus. Mox euigilat æger, sentit se incolumem, magno animo progreditur hominibus malignis obuiàm, aitque illis: Opera Dei vos conuenit facere, non satanæ. Illi sciscitãtur quis sit, & qua ratione morbo, omnem medicinam respuente, liberatus sit. Refert ordine omnia, magno illi timore correpti, resipiscũt, laudantque Deum in sancto suo. Primum tum in S. Alberti honorem sacellum conditum est. Cap. 23. Sanatur paralyticus.

In castro Drepanensi quidam taxillarum lusu omnem rem suam perdidit tanto animi dolore, vt pariter à fide deficeret ad desperationem. Et eccè venit ad locũ, vbi erant imagines beatissimæ Virginis & S. Alberti. Eas intuens, dicit ad imaginem S. Alberti: Totiès inuocaui te, & non me audisti in necessitatibus meis. Quid igitur causæ est, vt te sanctum prædicem, cùm nulla ratione me potueris iuuare? Absit, vt posthàc pro sancto te habeam. Tu quoquè Maria, quæ Mater gratiæ díceris, pias aures tuas occlusisti ad preces meas. Indè arrepto gladio, vtrãque imaginem secat, & confestim ex ambabus distillat sanguis benè multus in terram. Vidit id quidã puer, sublataque voce clamat in sacrilegum. Ille audito clamore exit è templo, sed repentè horrendo existente tonitru, fulminis ictu totus in puluerem ad fores ecclesiæ redigitur. Reliqua miracula breuitatis studio omisimus. Cap. 24. Nota insigne miraculum in sacris imaginibus.

VITA ET MARTYRIVM S. DONATI EPISCOPI ET HILARINI MONACHI, PER ADONEM *Archiepiscopum Treuirensem.*

APVD Tusciam ciuitate Aretio, natale sancti Donati Episcopi & martyris. Qui nutritus à S. Pigmenio presbytero, in titulo beati Pastoris eruditus est non solũ in diuinis, verumetiàm in humanis literis sufficientissimè. Cum quo & Iulianus creuit: & subdiaconus ordinatus, reiecto postmodùm gradu inutilis factus, ad Imperiũ adspirauit. Quo tempore beatum Pigmeniũ Romæ in custodia mancipauit, & sanctos patrem & matrem Donati gladio occidit. Donatus verò lector fuga petijt ciuitatem Aretium, & habitauit cũ Hilarino glorioſissimo monacho, seruiens Deo continuis orationibus & ieiunijs. 7. Augusti. En habes hic ordinẽ Subdiaconatûs, & paulò pòst etiã Lectoratûs.

Factumque est vt mulier nomine Syranna gentilis, capta oculis, corde verò cæca, cum vnico filio suo Herculiano nomine, cellam beati Hilarini, cum quo beatus vir habitabat, requireret. Quam in fide Christi instructam, ad beatum Satyrum Episcopum Hilarinus & Donatus perduxerunt. Qui vt fidem ipsius accepit, gratias Deo agens, indixit ei ieiunium, & vt humiliaretur in cilicio & cinere, & sic deindè catechizauit eam, & baptizauit, tam ipsam quàm filium eius. Et mox aperti sunt oculi Syrannæ, cœpitq; clamare: Verè Deus Christus est, qui illuminauit oculos meos. Quod factum audiens Ampronianus, non multò pòst attulit filium suum dæmoniacum ad Catechismo ex consuetudine Ecclesiæ semper Baptismum præcedit. Cæca & dæmoniacus curantur.